

STÁTNÍ DIVADLO OSTRAVA

nositel Řádu práce

POZVÁNKA

JORDAN TODOROV

Papoušek Paj

Pohádka pro děti od tří let

Překlad: PhDr. Ladislav Slíva

Texty písní: Matej Stojanov

Režijní úprava: Atanas Ilkov j. h.

Režie: Atanas Ilkov j. h.

Výtvarník: Nedelčo Nedelčev j. h.

Hudba: Petr Cankov j. h.

Asistent režie: Irena Křehlíková

Dramaturgie: Hermína Motýlová

Účinkují:

Zdeněk Florian

Irena Křehlíková

**Československá premiéra
dne 27. ledna 1989 v 17.00 hodin
na loutkové scéně v Divadle loutek**

Vstupenky si laskavě zajistěte nejpozději do 24.
ledna 1989 v ústředním předprodeji, tel. 23 48 40

mtz o 21 89 - 809684

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

500
Nová svoboda, Ostrava

27. 1. 1989

Před československou premiérou v Ostravě

12
SDO

Dalším výsledkem družební spolupráce mezi loutkovou scénou Státního divadla v Ostravě a Státním loutkovým divadlem v bulharské Varně je dnešní československá premiéra pohádky pro nejmenší Papoušek Paj. Napsal ji bulharský autor Jordan Todorov a také realizací tým tvoří hosté z této země. Výtvarníkem je Nedelčo Nedelčev, hudbu složil Petr Camkov a texty písní napsal Matej Stojanov. Režisérem představení je profesor sofijského uměleckého institutu Atanas Ilkov. Toho jsem také požádal o předpremiérový rozhovor.

• Jak jste se dostal k divadlu, konkrétně k loutkám?

To je dlouhá historie, ale ve zkratce asi takto: Všechno začalo v závěru roku 1947, kdy jsem nastoupil do sofijského loutkového divadla jako hudebník. Byla tam dobrá parta a vlastně všichni jsme dělali všechno. Já v té době končil studium ekonomie, ale divadlo mne bavilo více, takže jsem začal i hrát. Počátkem 50. let mne přijali na sofijskou akademii, kde jsem se věnoval režii a dramaturgii. Loutkářská katedra tehdy neexistovala. Po ukončení školy jsem působil v divadlech v Blagoevgradu, Plovdivu, ale také v Ústředním loutkovém divadle v Sofii. Byla to doba, kdy jsem zkoušel všechno možné. Dramaturgii, režii, herectví, a to v různých divadelních žánrech.

• Nyní přednášíte na sofijské akademii, obdobě naší DAMU. Vychováváte nejen mladou uměleckou ge-

neraci, ale zároveň jste v úzkém kontaktu s divadelním děním v celém Bulharsku. Jaká je tedy úroveň současného bulharského loutkového divadla?

Naše země nemá bohatou

PAPOUŠEK PAJ

historii loutkového divadla. V podstatě první profesionální scény vznikly v 50. letech v Sofii a Plovdivu. Postupně ovšem vznikala další a dnes je stálých divadel pro děti dvacet. Stoupající počet a profesionalizace vyvolaly potřebu specializovaného vysokého školství. A tak v roce 1962 byla na akademii otevřena katedra loutkářství, u jejíhož zrodu jsem byl. Přesto máme v loutkovém divadelnictví řadu problémů. Především je to dramaturgie, která značně pokulhává a je nedostatečná. Starou nemocí je také práce s herci. Stávají se totiž pouze vy-

konavatelé přání režisérů, chybí tvůrčí přístup celého kolektivu. Vždyť herec svým projevem by měl odrážet současný život, být jeho součástí. Divadlo bylo vždy spojováno s neustálým bojem za pravdu, a to se týká i divadla loutkového. Příkladem tvůrčí kolektivní práce je váš Drak. Není divu, že je úspěšný v zahraničí. Lunačarskij kdysi řekl: „Chci divadlo, aby mi řeklo, kde jako člověk dělám chybu, jakou mám jít cestou.“

• Jaké jsou vaše kontakty s československým divadlem?

Poprvé jsem byl u vás v

to je výtvarníkem Nedelčo Nedelčev, ale je Kábrtovým žákem, protože studoval vaši DAMU. Tudiž je názorově blízký. V Československu jsem byl mnohokrát a každá návštěva byla spojena s divadlem, právě díky Kábrtovi.

• Jak se vám pracuje v ostravském loutkovém divadle?

Podmínky jsou dobré, ale máte kolem všeho nějak mnoho administrativy. Jsem zvyklý dělat po svém, například zkoušet několik hodin dopoledne a pak v pozdějších odpoledních hodinách. Zkrátka práci si rozvrhnout. Tady jsou určeny hodiny hned po obědě. Přichází únava, chybí ten pravý zápal. To je můj osobní názor, ale jinak si stěžovat nemohu.

• O čem je pohádka Papoušek Paj?

Přestože je to pohádka bulharská, téma je platné i u vás, je společné. Příběh vypráví o papouškoví, který díky křídílům může létat, ale nechce. Jednou to zkusí, ale raději se vrací do své klece. Ptáme se proč? Je to vlastně hříčka o lidské pohodlnosti, sobeckosti a lhostejnosti. O člověku, který, než by poznával svět, vydával se případným nebezpečím, raději bude pečlivě hlídat své pohodlí, svou klid.

Děkuji za rozhovor.

PAVEL FIALA

VÝSTŘÍZEK Z ČASOPISU

10 0
Ostravský večerník
26. 1. 1989

S REŽISÉREM PŘED ZÍTŘEJŠÍ PREMIÉROU NA LOUTKOVÉ SCÉNĚ SDO

Loutková scéna SDO uvede v pátek 27. ledna československou premiéru pohádky současného bulharského autora Jordana Todorova Papoušek Paj, kterou nastudoval bulharský inscenační tým v rámci navázaných družebních vztahů mezi Státním loutkovým divadlem ve Varně a ostravskou loutkovou scénou. Autor Jordan Todorov je uměleckým ředitelem varenského divadla, které v září minulého roku hostilo ostravské loutkáře, kteří se zároveň poprvé zúčastnili i mezinárodního festivalu Zlatý delfin.

Pohádku pro nejmenší diváky přeložil PhDr. Ladislav Slíva, scénu a loutky navrhl Nedelčo Nedelčev a režijně inscenaci nastudoval prof. Atanas Ilkov, kterého jsme požádali o malý rozhovor.

● Jste profesorem na Vyšším institutu divadelního umění v Sofii, kde připravujete mladé adepty v oboru loutkoherectví a režie. Můžete nám přiblížit, jaké má studium u vás charakter?

„Katedra byla v Sofii založena v roce 1962, patří k těm, kteří stáli u jejího zrodu. V tehdejších letech došlo v Bulharsku k vel-

kému rozmachu loutkových divadel, jejich počet se z původních pěti rozšířil na dvacet, a bylo proto nutné připravovat loutkoherce na vysokoškolské úrovni. O studium je velký zájem, v loňském roce bylo přihláшено 350 uchazečů, a přijato bylo pouze 22. Absolventi se uplatňují v loutkových divadlech, malá

O Papouškovi Paj

část jich odchází k činohře. Na rozdíl od vás nemáme vlastní obor loutkářské scénografie, zájemci studují obvykle u vás v Praze nebo v SSSR.“

● Kromě své pedagogické činnosti se věnujete i režii. Jste v Ostravě poprvé?

„Začínal jsem jako loutkoherce v sofijském divadle, od roku 1956 jsem působil jako činoherní režisér. V šedesátých letech jsem se vrátil k loutkářům a věnoval se především pedagogické práci. Jako režisér jsem hostoval v mnoha bulharských divadlech, v NDR,

na Kubě, ve Francii, velmi často pak v jugoslávských divadlech. V Ostravě jsem byl naposledy před 30 lety, v době svého studijního pobytu v ČSSR, režijně zde pracuji poprvé. Jako režisér jsem se představil v bratislavském loutkovém divadle v r. 1969. Těšil jsem se na spolupráci s vaším výtvarníkem Václavem Kábrtem, docentem scénografie na pražské DAMU, s nímž mě poji dlouhá léta přátelství. Náhle onemocněl V. Kábrta naši práci přerušilo, proto jsem si vybral mladého výtvarníka N. Nedělčeva, který absolvoval v Praze a byl Kábrtovým žákem. V ostravském divadle jsem měl velmi dobré podmínky k práci, tvůrčí práce s oběma herci, obsazenými v této pohádkové hříčce pro nejmenší diváky, byla náročná pro obě strany. Pracuji-li s herci, snažím se vždy přesně, jasně a krátce sdělit své požadavky a názory, ale to se mi nedařilo, jak bych si přál. Čeština mi přece jen činí potíže, i když jsem se obešel bez tlumočnicka, jazyková bariéra ovlivnila pracovní atmosféru. Věřím, že inscenace bude publikem dobře přijata a jsem rád, že družební vztahy mezi našimi divadly se rozvíjejí tvůrčím uměleckým činem.“ (mt)

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

SDO LS
Nová svoboda, Ostrava

27. 1. 1989

Před československou premiérou v Ostravě

JK
SDO
Dalším výsledkem družební spolupráce mezi loutkovou scénou Státního divadla v Ostravě a Státním loutkovým divadlem v bulharské Varně je dnešní československá premiéra pohádky pro nejmenší Papoušek Paj. Napsal ji bulharský autor Jordan Todorov a také realizační tým tvoří hosté z této země. Výtvarníkem je Nedelčo Nedelčev, hudbu složil Petr Cankov a texty písní napsal Matej Stojanov. Režisérem představení je profesor sofijského uměleckého institutu Atanas Ilkov. Toho jsem také požádal o předpremiérový rozhovor.

• Jak jste se dostal k divadlu, konkrétně k loutkám?

To je dlouhá historie, ale ve zkratce asi takto: Všechno začalo v závěru roku 1947, kdy jsem nastoupil do sofijského loutkového divadla jako hudebník. Byla tam dobrá parta a vlastně všichni jsme dělali všechno. Já v té době končil studium ekonomie, ale divadlo mne bavilo více, takže jsem začal i hrát. Počátkem 50. let mne přijali na sofijskou akademii, kde jsem se věnoval režii a dramaturgii. Loutkářská katedra tehdy neexistovala. Po ukončení školy jsem působil v divadlech v Blagoevgradu, Plovdivu, ale také v Ústředním loutkovém divadle v Sofii. Byla to doba, kdy jsem zkoušel všechno možné. Dramaturgii, režii, herectví, a to v různých divadelních žánrech.

• Nyní přednášíte na sofijské akademii, obdobě naší DAMU. Vychováváte nejen mladou uměleckou ge-

neraci, ale zároveň jste v úzkém kontaktu s divadelním děním v celém Bulharsku. Jaká je tedy úroveň současného bulharského loutkového divadla?

Naše země nemá bohatou

historii loutkového divadla. V podstatě první profesionální scény vznikly v 50. letech v Sofii a Plovdivu. Postupně ovšem vznikala další a dnes je stálých divadel pro děti dvacet. Stoupající počet a profesionalizace vyvolaly potřebu specializovaného vysokého školství. A tak v roce 1962 byla na akademii otevřena katedra loutkářství, u jejíhož zrodu jsem byl. Přesto máme v loutkovém divadelnictví řadu problémů. Především je to dramaturgie, která značně pokulhává a je nedostatečná. Starou nemocí je také práce s herci. Stávají se totiž pouze vy-

konavatelé přání režisérů, chybí tvůrčí přístup celého kolektivu. Vždyť herec svým projevem by měl odrážet současný život, být jeho součástí. Divadlo bylo vždy spojováno s neustálým bojem za pravdu, a to se týká i divadla loutkového. Příkladem tvůrčí kolektivní práce je váš Drak. Není divu, že je úspěšný v zahraničí. Lunačarskij kdysi řekl: „Chci divadlo, aby mi řeklo, kde jako člověk dělám chybu, jakou mám jít cestou.“

• Jaké jsou vaše kontakty s československým divadlem?

Poprvé jsem byl u vás v

to je výtvarníkem Nedelčo Nedelčev, ale je Kábrtovým žákem, protože studoval vaši DAMU. Tudíž je názorově blízký. V Československu jsem byl mnohokrát a každá návštěva byla spojena s divadlem, právě díky Kábrtovi.

• Jak se vám pracuje v ostravském loutkovém divadle?

Podmínky jsou dobré, ale máte kolem všeho nějak mnoho administrativy. Jsem zvyklý dělat po svém, například zkoušet několik hodin dopoledne a pak v pozdějších odpoledních hodinách. Zkrátka práci si rozvrhnout. Tady jsou určeny hodiny hned po obědě. Přichází únava, chybí ten pravý zápal. To je můj osobní názor, ale jinak si stěžovat nemohu.

• O čem je pohádka Papoušek Paj?

Přestože je to pohádka bulharská, téma je platné i u vás, je společné. Příběh vypráví o papouškoví, který díky křídílům může létat, ale nechce. Jednou to zkusí, ale raději se vrací do své klece. Ptáme se proč? Je to vlastně hříčka o lidské pohodlnosti, sobeckosti a lhostejnosti. O člověku, který, než by poznával svět, vydával se případným nebezpečím, raději bude pečlivě hlídat své pohodlí, svou klec.

Děkuji za rozhovor.
PAVEL FIALA